

THE LUTHERAN

UNIVERSITY HERALD.

No. 3

Tacoma, Wash., Feb. 10, 1893.

Vol. III.

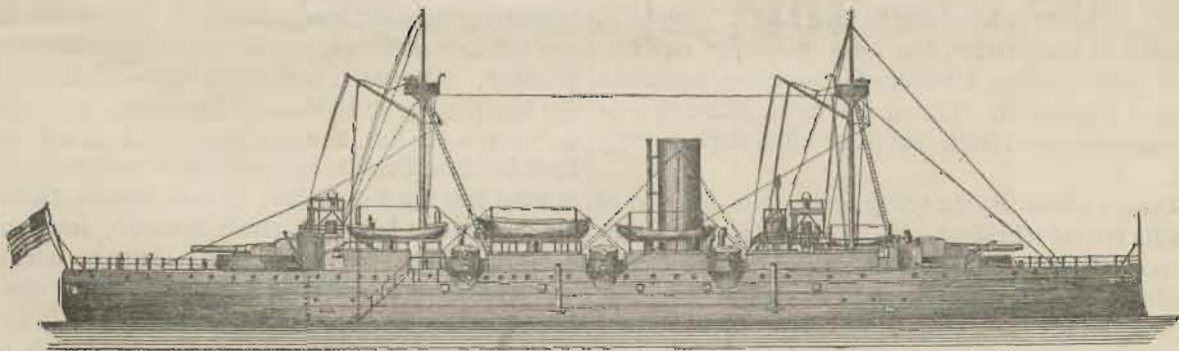
Tror Du paa Prædikanten eller paa Ordet?

Ogsaa blandt Skandinaverne er der Fare for og Fristelse til at ville vente for meget af Prædikantens Begavelse.

Vi behøver ikke denne Gang at tænke paa de stakkels hovmodige og dømmeslyge Mennesker, der ikke alene indbilde sig, at de paa en Mand's Tale eller endog hans Maade at gaa strax kan kjende, om han er gjenfødt eller ikke, men endog paastaar, at Ordet ingen gjenfødende Kraft eller Virkning har med mindre Prædikanten er, som de efter selvpøfsundne Regler mener, han bør være. Men der er ogsaa en hel Del

Skuld, han tror ikke Ordet, ei heller paa Gud formedelst Ordet, men han tror Prædikanten og paa Prædikanten, derfor bestaar hans Tro heller ikke længe; men hvo, som tror Ordet, han agter ikke paa, hvo Personen er, som udtaler Ordet, og ærer heller ikke Ordet for Personens Skuld, men tværtimod Personen for Ordets Skuld, sætter steds Personer under Ordet, og om Personen gik under eller endog faldt fra Troen og prædikede anderledes, saa lader han før Personen end Ordet fare, bliver ved det, som han har hørt, Personen være hvorledes han vil, komme og gaa, naar han kan og vil.

Det er ogsaa den rette Forskjel mellem den guddom-

U. S. S. Krydser Charleston.

ellers velvante og ikke saa ilde øplygte Folk, som mere, at derfor Præsten bare var saa eller saa begavet en Taler, da skulde ogsaa de baade gaa til Kirke og tro Ordet, men nu er det saa daarligt bevendt, Menigheden har saa ussel en Præst, at ingen maa undre sig paa, om de ikke har Hyst til at gaa til Kirke eller antagme Ordet. Men hvorledes har det sig da hermed?

I Anledning af Englens Juleprædiken til Hyrderne siger Luther: Om nogen vilde sige: ja, jeg vilde ogsaa nok tro, om en Engel af Himmelen saaledes forkyndte mig det (nemlig Guds Ord), saa er det bare Euak. Thi hvo som ikke antagmer Ordet for dets egen Skuld, han antagmer det endnu mindre for Prædikantens Skuld, om end alle Engle prædikede for ham. Og hvo, som antagmer det for Prædikantens

melige Tro og menneskelige Tro, at den menneskelige hænger ved Personen, tror, forlader sig paa og ærer Ordet for dens Skuld, som udfiger det. Men den guddommelige Tro derimod fæster sig ved Ordet som ved Gud selv, tror, forlader sig paa og ærer Ordet, ikke for dens Skuld, som har udtalt det, men fordi den føler, at det er saa vist og sandt, at ingen mere kan rive ham derfra, om end den samme, som havde forkyndt ham det, forsøgte derpaa.

Muhamedanismen.

(Red Pastor W. K. Nelson.)

(Fortsættelse.)

Breve af lignende indhold blev sendt til Choesroes II.

kongen af Abyssinien, og andre. 10 aar efterat Muhamed tog sværdet, var hele Arabien bundet for hans lære. Men arbeidet var kun paabegyndt, man kan tvinge indpaa folk en lære med sværdet, men man kan ikke i en haandsvending bringe dem til at tro den. Saaledes var det ogsaa med Muhamed, han havde paa en kort tid ndryddet afguderiet i Arabien og tvunget dem til at tilbede Allah, men ved hans død 632 saa det ligesaa mørkt ud for Islam, som anno hegira. Hele Arabien var i oprør, strafs de sit høre, at den store profet havde lukket sine pine. Muhamed havde formuleret læren; men det var forbeholdt de tre følgende kalifere: Abu Bekr, Omar og Ali, som maa siges at være de egentlige grundlæggere af Islams magt.

Traditionen siger om Abu Bekr: Ved Muhameds død var de trofaste undergangen nær, „men Gud styrkede Abu Bekr's hjerte og stadfæstede os derved i den beslutning ikke et øieblik at vige for de frafaldne, men give dem svar i de tre ord — underkastelse, landslygtighed eller sværdet.“ Her har vi hele Abu Bekr's plan, og han gennemførte den med en kraftig arm. Hans dygtige generaler Osama, Khalid og Mothanna førte snart de frafaldne tilbage til Islam, og ved Abu Bekr's død 634 stod Araberne og ventede paa kommando til at begynde den store kamp mod hedning, jøde og kristen for ved kamp at vinde frem til det paradys, profeten havde lovet alle dem, der faldt i kampen for hans lære. Under Omar, den anden store kalif, blev Syrien, Persien og Egypten erobret. Hvor kalifens hære drog frem, spredtes død og ødelæggelse. Historien har intet sidestykke til de grusomheder, disse ørkenens sønner begik. Naar en by blev indtaget, nedfældes den mandlige befolkning til sidste mand. Kvinderne blev uddelt til seierherrerne, som deres reimesige eiendomme meders uhyre rigdomme af tvungne de overvundne strømmede ind i deres skatammer. De, der ikke antog Islam og undgik sværdet, blev enten solgte som slaver eller ilagt en aarlig tribut.

Det var i denne tid den hellige grund blev defecreret af den falske profets efterfølgere. Som en ødelæggende orkan kom denne vildfarelse og rykkede alt op med ro, der hvor evangeliet havde lydt i hele dets fylde og renhed, der, hvor Apostlerne, ja, den Herre Kristus selv havde levet og virket. I Bethlehem og i den hellige stad kneiser halvmaanen, hvor de første kristne bøiede sine knæ for den sande Gud, vender man sit ansigt imod Mecca. Ved Damaskus indtagelse blev den ærverdige St. Johannes Cathedral kirke delt mellem Muhamedanerne og de Kristne. I samme hus forkyndtes evangeliet om Jesus Kristus og Muhameds lære! Senere fik Muhamedanerne til sig hele kirken. Men over døren til kirken staar psalmistens ord indhugne i sten til et vidnesbyrd imod alle vildfarelser og tillige en dom over dem: „Dit Rige, Herre Kristus, er et rige for alle evigheder, og dit herredømme varer gennem alle slægter.“ (145, 13) Efter Omar kom Othman. Han er bekendt som den, der gjorde foranstaltninger til at faa „koran“, Muhamedanernes bibel gennemført og forbedret. Koran blev indskrevet under Omar af Zeid, en discipel af Muhamed. Men lidt efter lidt havde der indsnæget sig forskellige læsemaader, hvilket truede lærens enhed. Forat forebygge dette foretog nu et synodal af erfarne mænd af Koreisitterne paa Othmans befaling denne recension.

Duplikater blev nedlagt i Mecca, Medina, Kufa og Damascus. De gamle udgaver blev nu indkaldt og brændt. Muhamedanerne havde lært af de kristne og Jøderne, for de var uenige om sin skrift.

Under Othman udvidedes Islams territorium mod øst til Mero i Turkestan og mod vest til Carthago. Musa, der kommanderede den vestlige armee red ud i Atlantterhavet og tog med løftet sværd landet hinsides i besiddelse i Allahs navn.

Othman blev myrdet i en opstand 656, og Ali blev kalif efter ham. Nu oprandt stormfulde dage for Muhamedanismen. Men de ydre erobringer gik for sig, trods de indre stridigheder. Ali blev ogsaa myrdet 661. Denne tid regnes for kalifatets guldalder. Bistnok erobrede de senere kalifere flere lande og bragte Islams lære til fjerne egne, men aldrig saa man mere slige mænd som Abu Bekr, Omar, Othman og Ali paa kalifernes throne. Muavia, kalif efter Ali, grundlagde Umijade dynastiet 661—750. Den mest bekendte Calif i dette dynasti er Muavia. Under dette dynasti naaede Califatet den største politiske magt, det nogensinde har havt.

711 drog Musas general Jebel al Tarik over Strædet, der bærer hans Navn, Gibraltar (Gibels bjerg — Tariks) og erobrede Spanien. 731 drog Abder-Rahman over Pyrenæerne ind i Frankrig; men som bekendt blev han slagen og drev tilbage af Karl Martel i Slaget ved Poitiers (732). Aar 750 blev Islams politiske enhed brudt. Umajjaderne havde nu besiddet tronen i omtrent 100 aar. De efterfulgtes i Orien af Abbassidernes dynasti, der var af profetens egen slægt, idet stamfaderen Abba var profetens farbror, medens Abd Arrahman stiftede et uafhængigt Califat med Cordova i Spanien som hovedstad. Abbassiderne herskede fra 750 — 1258. Det forrige dynasti havde sit hovedsæde i Damaskus. Men de farer, der truede denne stad, bevægede Mansur til at anlægge det stærkt befæstede Bagdad, der senere ved sit omfang, sin rigdom og pragt blev rigets første stad. I dette dynastis glandsperiode regjerede den bekendte Harun Arraschid, som forresten gjerne kunde kaldes den „uretsfærdige“. Han var intet ideal, men maa tværtimod stilles ved siden af de største tyranner, som nogensinde har siddet paa kalifernes throne. I sin religion var han en ægte farisæer. Da Niciforus sendte kalif. en skrivelse og forlangte tilbage den tribut, som man havde af tvunget keiserinde Irene, sendte Harun det betegnende brev til keiseren: „I den naadige og barmhjertige Guds navn, Fra Harun, de troendes beskytter, til Grækerens hund. Jeg har læst dit brev, du søn af en uomvendt kvinde. Mit svar skal du ikke blot læse i skrift, men du skal se det i lyslevende virkelighed for dine pine.“

Under dette dynastis regjering blev arabiske soldater erstatte af Tyrker, der tilhørte det folk, der skulde optage kampen og føre Islams lære endnu meget videre end de tapre og entusiastiske Araber, profetens landsmænd. Det var Sebuktikin og hans søn Muhamed I af Gaznavidernes slægt, der oversvømmede Indien og herjede lige til Kinas grænse. Det var Tyrker der erobrede Constantinopel og under Soliman II trængte frem til Wiens porte. Et fatimide dynasti, navn efter profetens datter Fatima, blev oprettet af Ubeid Allah omtrent 970. Cairo blev her hovedstaden. I

magt og dyre herlighed stod dette dynasti fuldt saa høit som baade det i Cordova og Bagdad.

Men om denne politiske enhed var brudt for aldrig mere at gjenoprettes, saa var deres religion ene: en Gud — Allah, en profet — Muhamed; alle holdt koran i samme agt og ære; alle bad med ansigtet vendt mod den hellige stad, Mecca. Baade hedninger, Jøder og kristne var vundne for Islam. Det er ikke godt at bestemme hvormange, der bekjendte sig til Islam den gang; vi maa være fornøiede med at vide udstrækningen af deres Territorium. Men endskjønt Muhamedanernes grøsselige magt er brudt, saa er deres religiøse magt stadig i tiltagende, og flere hylde Islam idag end nogenstunde før, og den gaar stadig fremad. De samme midler bruges nu som før for at sprede deres lære: sværdet, handelen og missionæren. Naar vi se paa de sidste statistiske opgaver, kan vi gjøre os en forestilling om, hvilken magt Muhamedanismen er, og vigtigheden af at bringe ogsaa disse vildfarende til det sande lys, Jesus Kristus. Man regner, at der er lidt over 203 Millioner Muhamedanere i alt. Deraf kommer paa Asien 137 millioner, Europa 5 millioner, Afrika 60 millioner. Denne uhyre skare er i følge sin religion forpligtet til at føre kamp imod anderledes troende. Missionen har derfor ikke vundet nogen fremgang iblandt dem, og d. t. store problem er: „Hvorledes kan kirken naa disse med evangeliet?“ De største vanskeligheder er: Det er næsten umuligt at komme i berørelse med dem. De søge ikk: hen til de kristnes gudstjenester; en Muhamedaners hjem er ikke heller saaledes bestaaende, at man kan aflægge husbesøg. Muhamedanerne kan ikke siges at have noget hjem i egentlig forstand. Desforuden anse de sig for at staa langt over andre mennesker; de er Guds udvalgte i særegen forstand; derfor har ogsaa Gud vundet for godt at sende dem den sidste og største af alle profeter og give dem en bibel, som er fri for fejl, en emanation (udstrømmen) af selve Guds væsen. Muhamedanerne tror nemlig, at koran er ustkabt, har eksisteret i Gud fra evighed af, men af ham gennem engelen Gabriel aabenbaret Muhamed. Biskop har Gud aabenbaret sin vilje ogsaa til andre, og der er andre hellige bøger end koran, der anerkjendes. I alt er der 104 saadanne hellige skrifter, af dem er 10 givne Adam, 50 Seth, 30 til Enoch, 10 til Abraham. De 5 Mosebøger, Psalmerne, Evangelierne og koran blev givet 1. til Moses, 2. til David, 3. til Jesus og den sidste til Muhamed. Koran er ligesom befejlningen paa det hele, det er den sidste og vigtigste af alle Aabenbaringer. Det er kun de sidste 4, som nu eksisterer; de andre er gaaet tabt. De anerkjender saaledes baade det gamle og ny Testamente, men bestylder Jøderne og de kristne for at have forfalsket teksten, saa de kun indeholder enkelte afsnit, der kan siges at være Guds Ord. De paastaar, at parallelto i Joh 16,7 er en forvanskning af periklytos, der betyder „den navnkundige“, den ædle. Joh. 16,7 skulde da være en direkte profeti af Jesus, at han vilde sende Muhamed til dem, da Ahmed eller Muhamed betyder den navnkundige. Der er flere steder i det nye Testamente, de behandler paa samme maade. Muhamedanerne bygger saaledes ikke sin lære paa menneskers paasind men paa Allahs egne ord, det er fra den højeste de har sin tro. Hvorfor skal de vende sig fra de ægte Dokumenter til de kristnes forfalskede? De har fra den første tid vist sin foragt for kristendommen. Saa-

langt tilbage som til Omars tid finder vi forordnet, at de kristne, der endnu taaltes inden Islams enemærker, skulde rette sig efter visse regler, saa man strax kunde kjende medlemmerne af den forhadte tro. Omars Kongsamling forordner, at kristne skal have gule striber paa sine klæder, de fik ikke lov til at ride paa heste, og om de red paa æsler, skulde stigebøjler og sadelknop være af træ; deres grave skulde være jevne med jorden, og djævelens billede staa paa deres dørstolper — og andre ydmygende forskrifter.

(Fortf.)

Moderjavn.

(Af Cl. Rosenhoff.)

Der er en Larm, der er en Støi,
Fuglen ud af Buret støi;
Den havde ei Røde, den manglede Band —
Faderen er en belymret Mand:

Moderen ligger i sorten Jord,
Tom er den hjære Plads ved Bord;
Nøjen i Budnet visner hen,
Moderen vander ei mere den.

Koffen støvet i Krogen staar,
Med Huller paa Stømpen Drengen gaar,
Edderkop spinder nu lystig sit Net,
Jugen hindrer den mere i det.

Der er en Larm, der er en Støi,
De Store gaa med de mindres Tøi;
Moderen synger ei for de Smaa,
De selv nu i Syvni sig strige maa.

Moderenshed blev aldrig træt,
Huset holdt hun saa rent og net;
Faderen ofte var vred og ivær,
Nu han mangler dog hende her.

Leiede Folk han om sig har;
Benge gjør ikke Sagen klar;
Meget man kjøbe kan for Guld,
Moderen ei fra det sorte Muld.

Den pleiende, ordnende signende Haand,
Den venlige, blide, sagtmødige Mand
Slattes først ret, naar det dybe Savn
Sig smertelig knytter til Moderens Navn.

Fyrta arnet paa lysten skyder ikke med kanoner for at fortælle, at det skinner; det bare skinner — saaledes med den sande kristne; han praler ikke med sin kristendom, han søger ved Guds naade „at være en kristen.“

Moody.

Naar jeg længe har paa solen stirret,
Kan jeg se den allevegne staa;
Give Gud, jeg kunde se paa Jesus,
Indtil jeg ham allevegne saa.

University.

Efter Nyaar har Arbeidet paa Bygningen været fortsat, og idet flere har ydet ganske pene Bidrag til Skolen i Form af flere Dages Arbeide frit. Blandt saadanne, som fortere eller længere Tid har arbeidet saaledes, kan nævnes: Adolph Hong, Terje Ellefsen, Ole Balkum, A. Lambertsen, Gunder Johnson, Mr. Tolo og P. Rilsen fra Tacoma samt H. Røderlee fra Seattle, og flere tænker paa at gjøre det samme.

Paa egen Bekostning har Naboerne her omkring Skolen sat i Stand et af de store Værelser i Bygningens første Etage til Forsamlingslokale for vore Gudstjenester og Samtalemsøder. Værelset er 27 x 32 Fod. Her er nu indsat 3 store Binduer, som kostede \$4.70 hvert. Duv og en stor Lampe er ogsaa kjøbt. Stoler og Katheder er lavet her, og paa hver blev det dog ikke noget stort Pengesudlæg eller uoverkommeligt meget Arbeide. Vilde enhver Kreds af lykkeligt interesserede Folk især her paa Vestkysten gjøre noget lignende for Skolen, saa vilde det blive en betydelig Hjælp, og man vilde vistnok ikke føle det som nogen tung Byrde.

Her er nu nylig dannet en Kvindeforening, som tæller 16 Medlemmer. Den har sat sig som Maal at arbejde for Skolens Udførelse. Snart vil her ogsaa blive stiftet en Menighed.

Nylig har vi ogsaa haft den Glæde at faa Besøg af flere Venner af Arbeidet fra Norddakota og Minnesota, og fremdeles har vi den Opmuntring, at de finder Stedet vakkert og velstykket for en Skole og at flere af dem kjøber Eiendom. En, som er flyttet ind fra Minnesota, hvor han i flere Vintre havde lidt meget af Gigt, erklærer, at han er bleven omtrent ganske frit Emerterne og nu baade faar sove om Nætterne og er i Stand til at arbejde lidt om Dagen.

Forsvovrigt har vi i Vinter efter gamle Settlers Erklæring haft usædvanlig meget koldt Veir og Sne. Alligevel er her dog ingen Kulde i Sammenligning med, hvad vi er vant til i Norddakota og Minnesota. Her er umægteligt et særdeles behageligt Kilmot, og her er Plads for mange Folk og mange Slags Forretninger at tage fat paa.

Tilbageblik.

Vi er nu naaet ind i et nyt Aar, og som andre Blade maa ogsaa „Herald“ give en Udsigt over de vigtigste Begivenheder i det fjundue Aar.

De politiske Begivenheder skal vi blot pege paa, da de gjerne bevarer sig friske i Hufommelsen. De angaar ogsaa mest Vegemet og det naturlige, hvilket Menneket har lettest for at komme ihu.

Vi mindes alle Krigen i Chile og i dens Nabostat; Urolighederne i Mexico staar fremdeles paa. Uncle Sam nyder Fred og Venstabs med alle, især nu, naar Cleveland med sine Frihandelsanskuelser kommer til Roret. Arbeiderurolighederne i Ost og Vest er ligesaa meget Statens som Arbeidsherrens og Arbeidernes Skyld. Vort Land har mistet flere af sine første Digttere, hvilket er mindre at beklage, da deres Digteraare var ophørt at flyde.

Saa gaar vi til Europe, til vore Fædres Lande, til Kulturens og Videnskabens ældgamle Bugge.

Europas politiske Tilstand er særdeles usikker, og det er jo intet nyt. En vabnet Fred er altid som „Storm i Stille“. Den store General Moltke pleiede at sige: „Si vis pacem, para bellum“. Derfor du vil, ønsker Fred, saa bered dig til Krig. Vi skal dog takke Gud for, at han i det Aar, som svandt, sparede Krigens blodige Ris og lod Fredens Engel hvile over Europas Nationer. Men den vabnede Fred blir en utaalelig Byrde for Folkene, og Fortvivelsen svarere end Fiendskab og Misundelse vil sent eller tidlig blive Anrsag til Krig. Imidlertid er altid Synden, Dndstaben og Vasterne i Samfundet den oprindelige og sande Anrsag til Krig. Kri-gen er Guds strengeste Straf over Folkeslagene. Ved Kri-gen straffer han Synder i Samfundet, Familien og Kirken. Krigens Svøbe rammer alle under et, den uskyldige endeg med den skyldige, den gudfrygtige med den ugudelige. Betragter vi Kri-gen saaledes, som d. n. her betragtes: som Syndens Straf og Bølge, da er den vel forskyldt til enhver Tid.

I Tyskland trykker Byrden mest. Landet har dog haft Fred, siden det gik ud med Seir over Frankrige i 1870. Men den Gang var den fedelige og moralske Tilstand i Frankrige forvilet. Nu skal jo Tyskland være et Sæde for Vantro og Vaster, efter hvad Rejsende beretter. Den nationale Begeistring, som ytrede sig i 1870 og sik sit Udslag i det tyske Folks enige og kraftige Optraeden mod Frankrige, og som frembragte Keiserdømmet, er nu kjølnet og har veget Plads for Partiaandens Smaalighed og Egennytte. De store Mand, som slog Frankrige, „Arvefienden“, og oprettede Tysklands Enhed, er fjernet fra Statens Kor. De er døde, og Bismark, Tyskernes Afgud, er trængt ud. Han alene kunde endnu samle Rigsdagen og gennemføre Bevilgninger til nye Hære og Bevæbninger. Imidlertid er Tyskland Sjalen i Tripelalliancen eller Forsvarsforbundet mellem de tre store Magter: Tyskland, Italien og Østerrige-Ungarn. Bismarks Keiser styrkede ogsaa Nationalfølelsen, men om det blot var den sidste Flamme, som luede op, eller det var en varig Glød, der slog ud og gav sig fri Luft, det vil Estertiden vise. De politiske Partier bekjemper hinanden af al Kraft. Socialisterne er i Tyskland et meget sterkt Parti, hvilket skal være en naturlig Bølge af Tysklands Hærordning og Adelsstryk med deraf følgende Tvang og tunge Aaar for Bønder og Arbeidere.

Cholera gjorde i 1892 stor Skade i Tyskland, den viste ogsaa, hvor daarligt det staar til med Renovationen i de større Byer, og mange spaar os, at Cholera vil hjemsoge Tyskland og andre Lande ud paa Vaaren og Sommeren. I Rusland har den hejret frygtelig og gjør det fremdeles. Rypden skal i enkelte Dele af Rusland være usigelig. Nihilisterne er dog ogsaa nu Keiserens og Magthavernes største Skrak.

Som bekendt er der Forbund og Venstabs mellem Rusland og Frankrige. Det skal være til gjensidig Hjælp og Forsvar.

Imidlertid kom Panamastandalen, som tilfulde afflørede den raadne Tilstand og Svindel, som har hersket i de høieste Kredse i Frankrige, og efter dette skal Keiseren af Rusland have mistet meget af sin Tillid til Frankrige og seer mere Tilnærmede til Tyskland. Men de tyske Lutheranere i Østerrigprovidenserne og Søderne er fremdeles en Torn i Siet paa

En Scene af den „hellige“ Inquisition.

den russiske Regjering. Høsten var knap og Pengevæsenet er paa en daarlig Fod.

Som Følge af Skandalen er Frankrige midt oppe i en politisk Krise og i en finacial. Man bereder sig til det værste, det vil sige: Republikens Undergang. Vi havde næsten glemt, at Frankrige fører Krig med Kong Behanzin af Dahomey i Afrika. Det koster Landet en hel Del at føre denne Krig, og endnu har Koningkongen 2000 Mand og de naturlige Fordere paa sin Side, saa han nok kan begynde paany, til trods for de dyre Seire, som Frankriges Tropper har vundet. Det var langt bedre for Afrika, at Europas Stormagter lod det i Fred, saa Missionen fik arbejde sig stille og forædende ind i Folket.

I Portugal og Spanien er der ikke godt at være, især i Portugal, hvor Staten er nær ved bankerot. Ogsaa i Italien er Tilstanden i det indre usikker.

I Østerrige-Ungarn er der fremdeles Kulturkamp mellem de tyske og de slaviske Folkeslag, hvoraf dette Keiserdømme bestaar.

I Balkanstatene er der Uorden — Rumænien undtagen. I Montenegro er Hunger og Elendighed; i Serbien lidenskabelig Partikamp og daarligt Pengevæsen. Grækenland er paa Randen af bankerot. Tyrkiet er fremdeles den „lyge Mand“. Bulgarien staar foran en Forandring af Konstitution. Rusland søger at faa Indpas der, og det skyldes Forsteministeren Stambuloff, at Landet endnu kan staa sig.

I England er Gladstone kommen til Møret. Tilstanden i Irland er som før.

I Norge er det „rene Bensin“ ved Møret, og det betyder en bestemt Optræden mod Sverige med Krav paa fuld Rigestillethed i Unionen. I Sverige har Norges Holdning bevirket Beslutningen om en ny stert Hæverordning.

Vor Tids Opfindelser eller saa loopryste Videnskab og Værdom har ikke kunnet give, hvad saa mange ventede og lovede sig: Tilstanden er om muligt værre end før. Dette Aar, som gik, er just mærkeligt ved Sygdom, daarlig Hest og knappe Tider, samt almindelig Uro og Misnøje blandt Arbejderne. Militærmagten har maattet stride ind mod Streikerne baade i Amerika og Europa. Men dette tjener kun til at øge Hadet og fremstjunde en social Revolution, en Arbejderrevolution, som i Grusomhed og Uretfærdighed langt vil overgaa, hvad vi har hørt om Revolutionens Rædsler. Vor Aarhundrede nærmer sig Enden. Det var et mærkeligt Tidsrum, saa rigt paa Opfindelser, Fremskridt, store Gæbenheder og store Mand. Men alt dette kan nu med Sandhed siges ikke at have forbedret Menneskene eller deres Kaar eller bragt nogen sand, varig Lykke.

Det kan alene Jesus Kristus, Verdens Frelser og Frelsesfyrste, i hvis Navn Guds Kirke og Menighed begyndte det nye Aar. Det er kun den Guds Fred, som overgaaer al Forstand, der kan bevare vore Hjerter og vor Samvittighed.

Men ved denne Ytring er vi komne ind paa Kirkens Enemærker. Thi Kirken alene kan bringe, gennem Ord og Sakramenter, den sande Fred, Frihed, Glæde og Rigdom, — ikke Verden med dens Midler og Ordninger, det har vi jo seet af det Aar, som gik. Det var det vist ogsaa vi skulde lære og inddrømme.

(Sluttes.)

Den „hellige“ Inkvifisjon.

Inkvifisjonen eller „det hellige officium“ kaldtes den i den Romerske Kirke bestaaende geistlige Domstol, hvis Op-gave det var at opspore og straffe Kjættere og Bantro; dens Historie naar saa langt tilbage i Tiden som fra det tredje Aarhundrede efter Kristi Fødsel. Oprindeligt var det Biskoppernes Pligt at anvende mod de opdagede Kjættere kirkelige Straffe, af hvilke den strengeste bestod i Udelukkelse fra Kirkens Naademidler, hvorved der undertiden som en borgerlig Straf var forbunden Landsforvisning. Senere, da man var naaet ind i Middelalderen, udbredte Inkvifisjonen sig til Tyskland, Østerrige og det sydlige Frankrige (1233); den traadte nu i Forbindelse med de verdslige Tyrster og rasede med frygtelig Grusomhed i de Lande, som den pavelige Stol ansaa for smittede af Kjætteriet. De Straffe, som nu, med eller uden Grund, traf de domfældte, bestod i Tab af Være samt borgerlige og kirkelige Rettigheder, Konfiskation af Gods og Formue, livsvarigt Fængsel i Fængslerne eller paa Galeerne og Døden, for det meste paa Baalet.

I Frankrige var Inkvifisjonens Herredømme forbi allerede i det 14de Aarhundrede, og nye Forsøg paa at kalde den tilbage — fornemmeligt af Pave Paul IV. (1557) og Kong Henrik II. til Huguenoternes Undertrykkelse — lykkedes ikke. Men desto længere holdt den sig i Spanien, hvor den, ligesom i Portugal, har raset frygteligere end i noget andet Land. I Aaret 1492 var Inkvifisjonen indført over hele Spanien, og da General-Inkvifitoren Thomas Torquemada i Aaret 1498 nedlagde sit Embede, vare 8,800 Mennesker bleve brandte levende og 6,500 „in effigie“, medens 90,000 vare bleve underkastede forskjellige andre Straffe. Under den næste General-Inkvifitor, Dominikaneren Diego Teza (1490 — 1506), bbeve 1,664 brandte levende og 832 „in effigie“, medens 47, 263 bleve hjemsejgte med andre Straffe. Paa samme Maade udførdede Inkvifisjonen ogsaa i det paafølgende Tidsrum sin blodige Virksomhed, især under Kong Filip II., der med god Virkning anvendte den til at undertrykke Protestantismen i Landet. Endnu i det 17de og 18de Aarhundrede forbrede Inkvifisjonen sine Offere, og ifølge en anset Historieforfatters Beregning havde den i Tiden fra 1481 — 1808 i alt for blot Spaniens Vedkommende brandt 31,912 Mennesker levende, 48,659 „in effigie“.

Inkvifisjons-Domstolens Fremgangsmaade pleiede at være følgende: En anklaget blev 3 Gange indstævnet, og, saafremt han ikke mødte, dømt „in contumaciam“; naar han derimod mødte frem, blev han straks fængslet. Fængslingen kunde dog ogsaa ske uden forudgaaende Stevning. Det første, man gjorde med Fangen, var at afklippe Haaret; dernaest bleve hans Eiendele, især hans Bøger og Papirer, i sine undersøgte, hans mulige Formue konfiskeret og han selv kastet i et mørkt Fængsel. Tilstod han den Forbrydelse, han var anklaget for, blev han i mildere Tilfælde frigiven, efterat han havde gjort passende Bod, med strenge Advarsel og som oftest med Fortabelse af Formue; men meget hyppigt blev han paany fængslet efter kort Tids Forløb og maatte da enten lide Døden ifølge affagt Dom eller som Følge af et langvarigt, pinefuldt Fængsel. Hvis Fangen ikke blot tilstod, men ogsaa høitideligt afsvor det Kjætteri, han var anklaget for, skulde han i en vis

fastfat Tid bære en „santa benito“, d. v. s. en Kjole uden Hermer, forsynet med Andreas Kors, og dertil en sort Underklædning. En ny Anklage havde mundgaaeligen Opdsstraf tilfølg. Den, der ikke afslagde Tilstaaelse i det første Forhør, søgte man at tvinge dertil ved streng og langvarig Fængsels-Straf. Vidner mod den anklagede havde ikke nødtigt at bevise sit Udsagn; Vidner for ham hjemfaldt derimod til den samme Anklage. Afslagde den anklagede heller ikke overfor Vidnerne Tilstaaelse, blev han underkastet allehaande radsfelsesfulde Pin- sler. — Det er en saadan Scene i et af Inkvissjonens Fæng- sler, Billedet paa omstaaende Side fremstiller. — Afslagde den utyffkelige heller ikke derefter nogen Tilstaaelse, blev han alli- gevel enten dømt til at miste Livet, eller han maatte forsmægte i Fængslet, indtil Opden forløste ham. Men tilstod han, un- derkastedes han i de allerflest Tilfælde atter Torturen for at faa ham til at angive sine formentlige medskyldige.

Den spanske Inkvissjon ophævedes af Kong Joseph Bo- naparte ved et Dekret af 4de December 1808, men indførtes dog flere Gange senere efter en begrændset Maalestok; først i 1834 blev den endeligt ophævet for hele Spanien, og dens Formue blev ved et kongeligt Dekret anvendt til Dækning af Statens Gæld.

Indkomne Bidrag til The Pacific Lu- theran University.

Samlet ved G. Johnsen, Portland, Wash.

R. R. Voete, Seattle, Wash.	\$ 5 00
Peder A. Johnsen, " "	2 00
D. E. Dybdal, " "	2 00
Gilbert Larsen, " "	5 00
Kindal & Heifeth, " "	2 00
G. B. Helgesen, " "	1 00
E. M. Hansen, " "	1 00
Ole E. Kindal, " "	1 00
H. F. Eggan, " "	1 00
J. Knudsen, " "	1 00
Majs Anna Lunke, " "	2 00
Saltvor Tallaksen, Willmar, Minn.	5 00
L. O. Thorpe, " "	10 00
Rev. A. E. Lien, Strand, Minn.	3 50
Indsendt ved Rev. Smeby, Albert Lea, Minn	
J. E. Hood, " "	1 00
Oskar Hood, " "	1 00
Jennie Nilsen, " "	50
Rosny Nilsen, " "	25
Ole Dammen, " "	1 00
Nicolai Nilsen, " "	1 00
E. M. Nilsen, " "	50
Nils Gulbrandsen, " "	1 00
Mrs. E. Christoffersen, " "	1 00

Herved kvitteres for Modtagelsen af følgende Bidrag, som blev indsendt i Mai 1892, og som længe siden burde været kvitteret for, nemlig indsendt ved Ole O. Baklum fra Jackson Lake Kvindeforening \$33.00 og fra Ole og Marit Baklum selv \$10.00.

Vi bede om Uadskylning for, at kvitteringen ikke er indkommet før.

Betalende Subskribenter.

Betalt for 3de Aargang har

Rev. T. Rosholdt.....	\$0.50	Prof. H. J. G. Krog.....	\$0.50
A. A. Fangersrud.....	"	" L. Larsen.....	"
O. L. Braaten.....	"	" G. Botzne.....	"
Ole O. Jordet.....	"	" L. S. Reque.....	"
G. G. Evens.....	"	Gilbert Larsen.....	"
Chr. Losnes.....	"	E. M. Larsen.....	"
Rev. A. J. Wisnes.....	"	John W. Lunke.....	"
E. U. Beaver.....	"	G. Johnsen.....	"
G. Westland.....	"	D. R. Eggen.....	"
C. Roising.....	"	Rev. L. Nissen.....	"
Ole O. Jacobsen.....	"	Alf Andersen.....	"
Mrs. Chr. Tølle.....	"	Georg Tegland.....	"
E. S. Bakkerud.....	"	Mrs. Peter Johnson.....	"
S. S. Houem.....	"	Majs Louise Pedersen.....	"
D. Skjæstad.....	"	G. G. Storaasli.....	"
O. Helgesen.....	"	L. G. Storaasli.....	"
Mrs. J. A. Johansen.....	"	J. G. Kleven.....	"
" D. T. Kraabel.....	"	Rev. A. E. Lien.....	"
" A. Bjørndahl.....	"	" J. Nordby.....	"
Majs Martha Knudsen.....	"	" D. T. Lee.....	"
R. Haldorfen.....	"	" M. K. Stefen.....	"
E. C. Ottesen.....	"	" D. S. Rygg.....	"
Rev. P. T. Hilmen.....	"	" R. B. Staar.....	"
" H. B. Solstad.....	"	J. Sæteren.....	"
O. Askafsen.....	"	E. P. Burtnefs.....	"
A. Ingberg.....	"	Rev. D. S. Smeby.....	"
J. Kopperdahl.....	"	Claus Jørgensen, 2de Aarg.	"
Rev. O. Norman.....	"	Ole E. Rygaard.....	\$0.25
M. Wollan.....	"		
Mrs. Marie Koefod.....	"	Betalt for 2den og 3de	
M. J. Nat.....	"	Aarg. har	
Anders O. Solum.....	"	B. J. Muns.....	\$1.00
Louis Wilson.....	"	Rev. A. Sagen.....	"
M. J. Ellingen.....	"	" J. Grevstad.....	"
E. G. Storaasli.....	"	" J. Waage.....	"
Rev. E. P. Jensen.....	"	" J. A. Blithe.....	"
Mrs. B. Olsen.....	"	" A. J. Lee.....	"
Prof. Chr. Kæfeth.....	"	" D. Solfeth for '93 og '94	"

Læseren bedes venligst om, at indsende 50 Cts. for denne Aargang, ligeledes bedes alle Venner af vort Arbejde her om at samle Abonnementer for dette Blad. Det koster dog kun 50 Cts. og udkommer 2 Gange om Maanedens. For 5 betalende Abonnementer faaes 1 Aargang frit.

Gaade.

Det første findes i det hele
— I Regelen maa der søies til —
Og Ordet tæller t v e n d e D e l e,
Som De med Letthed gjatte vil.
Det første bruger Diplomat
Saavel som mindste Skoledreng;
Det bruges selv til Statsstraktater,
Men og til mindre Ting i Hæng.
Det a n d e t finder De paa Gaden,
Og overhødet har man det
Saavel paa Landet som i Staden,
Hvis ikke var man ilde stedt.
Det h e l e er ei større, høere,
End det i Lommen puttes kan.
Til megen Nytte kan det være,
Naar det kun bruges med Forstand.

Tacoma Building & Savings Association

Spare-Bank,

Theaterbygningen Hjørnet af C og 9 de Strs.

Åaber daglig fra Kl. 10 til 3.

Kværdag fra Kl. 10 til 1 og 6 til 8 Aften.

Indbetalt Kapital \$100,000.

L. E. Post, President.

E. H. Hatfield, Vice President.

P. V. Caesar, Kasserer.

J. Le. B. Johnson, Assist. Kasserer.

Betaler 6-Procent aarlig Rente paa Spare-Indskud.

Renten krediteres kvartalsvis.

Kjøb Eiendom

-I-

ARMOUR :: ADDITION

—AF—

PACIFIC LUTHERAN ↵
→ UNIVERSITY ASSOCIATION.

Stolen eier nu selv nogle hundrede Byggetomter ganske nær Bygningen. Jernbanen gaar midt igjennem Armour Addition. Det er særdeles vakre og flette Lotter, som bydes tilsalgs, og enhver, der nu kjøber Eiendom af os, bliver Eier af en sund og værdifuld Byggetomt, og hvad der betales for den, anvendes til at fuldføre Bygningen med. Vi sælger fremdeles for \$100 per Lot, betalbar \$10 for hver Maaned. For kontant Betaling gives \$10 Afslag. Saasnart Totten er betalt, gives Warranty Deed af os.

Vi trænger mange Penge til Bygningens Fuldførelse endnu.

Skriv til PAC. LUTH. UNIVERSITY ASSOCIATION,
1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

CLOVER CREEK MILLS

tilhører

Pacific Lutheran University

og laver

alle Slags Mouldings af Ceder

samt

Bjælker og Bord af bedste Slags.

Bedste Slags Flooring og finishing Lumber kan leveres saa billigt, læsset ombord paa Jernbanevogner, at vi tror det vil lønne sig godt for Lumberhandlere i Mellemstaterne at kjøbe af os, især ovennævnte Sorter. Om man ønsker, kan man faa 40 Fod lange Bord og Bjælker. Man henvende sig til

PAC. LUTH. UNIVERSITY ASSOCIATION,

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

THE LUTHERAN
UNIVERSITY © HERALDudkommer 2 Gange om Maaned og
koster forskudsvis

50 * CENTS * PER * AAR.

ADRESSE:

"THE LUTHERAN UNIVERSITY HERALD"

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WA. H.

Redaktører: Past. N. Christensen og Past. B. Langseth.

* * *
Subskribentklarerfaar paa 5 betalende Abbonenter den 6te frit.
Send ind straks Penge for en Aargang, 50 Cents.

Sto og Stovler

til billigste Priser og af bedste Sort

hos

S. Olson, 1912 Jefferson Av., Tacoma.

Fresh Spring Stock regardless of Cost

sælges nu. Gaa og se dig ud, hvad du ønsker. Med med de høje Priser," siger S. Olson. Herald anbefaler paa det bedste.

Entered at the post office at Tacoma, Wash., as second class matter.